

Správa o vzdelávacej činnosti na Fakulte sociálnych a ekonomických vied UK v Bratislave za akademický rok 2010/2011

1.

Fakulta sa člení na ústavy, a to: **Ústav európskych štúdií a medzinárodných vzťahov (ÚEŠMV), Ústav aplikovanej psychológie (ÚAP), Ústav sociálnej antropológie (ÚSA) a Ústav verejnej politiky a ekonómie (ÚVPE)**. Na čele ústavov sú riaditelia, ktorí zodpovedajú v plnom rozsahu za činnosť ústavu, zabezpečujú pedagogický proces v príslušnom študijnom programe a vedecko-výskumnú činnosť. Do roku 2009 pôsobil na fakulte samostatne Ústav aplikovanej ekonómie, ktorý zabezpečoval bakalárske a magisterské štúdium v študijnom programe aplikovaná ekonómia. Po odchode dvoch profesorov z ústavu stratil ústav akreditáciu na vzdelávanie v magisterskom stupni. V roku 2009 vedenie fakulty rozhodlo, že Ústav verejnej politiky, ktorý zabezpečuje len magisterské štúdium, sa zlúči s Ústavom aplikovanej ekonómie, ktorému zostala akreditácia len na bakalársky stupeň. Zlúčením vznikol od januára 2010 Ústav verejnej politiky a ekonómie.

Výučba v akademickom roku 2010/2011 sa uskutočnila prvý raz v nových priestoroch zrekonštruovanej budovy na Mlynských luhoch, keďže fakulta od svojho vzniku pôsobila v provizórnych priestoroch Farmaceutickej fakulty UK. Nová budova fakulty poskytuje neporovnateľne vyšší komfort, príjemné pracovné prostredie a dobré podmienky na pedagogický proces. Všetky učebne sú zabezpečené dátovými projektormi a majú prípojky na internet, čo poskytuje vyučujúcim veľké možnosti variácií a kombinácií pri výučbe. Fakulta má len jednu aulu s kapacitou 130 študentov, je však komplexne vybavená projektorom, ozvučením a klimatizáciou. V ďalšom období sa zameriame na efektívne využívanie všetkých možností na skvalitnenie a zatraktívnenie pedagogického procesu.

2.

V súčasnosti má FSEV UK **akreditované** nasledujúce **študijné programy**: na bakalárskom stupni denného štúdia: *sociálna antropológia*, denného a externého štúdia: *aplikovaná ekonómia, európske štúdia, sociálna a pracovná psychológia*; na magisterskom stupni denného štúdia: *sociálna antropológia*, denného a externého štúdia: *európske štúdiá, sociálna a pracovná psychológia, verejná politika*;

na doktorandskom stupni denného štúdia - *sociálna antropológia*, denného a externého štúdia - *európske štúdiá a politiky, sociálna a pracovná psychológia*.

Pedagogický proces vo všetkých študijných programoch je založený na jednotnom princípe – v každom semestri študenti absolvujú 5 predmetov. Dotácia každého predmetu je 6 kreditov a priama vyučovacia činnosť 4 vyučovacie hodiny, pri výberových predmetoch 3 vyučovacie hodiny.

Zloženie študentov na jednotlivých študijných programoch a stupňoch štúdia dokumentujú nasledovné tabuľky:

Počty študentov na bakalárskom stupni štúdia v akademickom roku 2010/2011

Študijný program – 1. st.	Denné št.		Spolu	Externé št.		Spolu	Spolu		Spolu
	SR	zahr.		SR	zahr.		SR	zahr.	
aplikovaná ekonómia	121	1	122	72	2	74	193	3	196
európske štúdiá	167	21	188	113	3	116	280	24	304
sociálna a pracovná psychológia	115	2	117	82	1	83	197	3	200
sociálna antropológia	75		75	40		40	115		115
spolu	478	24	502	307	6	313	785	30	815

Počty študentov na magisterskom stupni štúdia v akademickom roku 2010/2011

Študijný program – 2. st.	Denné št.		Externé št.		Spolu		Spolu
	SR	zahr.	SR	zahr.	SR	zahr.	
európske štúdiá	121	19	80	2	201	20	221
sociálna a pracovná psychológia	66	2	24	4	90	6	96
sociálna antropológia	39	1			39	1	40
verejná politika	98		86		184		184
spolu	324	22	190	6	514	27	541

Doktorandské štúdium na FSEV UK:

Počty študentov k počtu profesorov a docentov

akad. rok	európske štúdiá a politiky	európske štúdiá a politiky	sociálna a pracovná psychológia	sociálna a pracovná psychológia	sociálna antropológia	spolu		spolu
	interní	externí	interní	externí	interní	interní	externí	
2010/2011	14/7	32/7	12/4	11/4	8/2	34	43	77

V hodnotenom akademickom roku sme neotvorili externé štúdium, nakoľko sme dospeli k záveru, že nedokážeme zabezpečiť úroveň výučby, ktorá by bola porovnateľná s denným

štúdium. Znamená to, že v nasledujúcich rokoch budú študujúci vo vyšších ročníkoch len dobiehať štúdium.

Uvedenú štruktúru akreditovaných študijných programov na všetkých troch stupňoch štúdia považujeme v súčasnosti za optimálnu a nepripravujeme výraznejšie zmeny. Len v prípade doktorandského štúdia európske štúdiá a politiky, výučbu ktorého garantujú dva ústavy – Ústav európskych štúdií a medzinárodných vzťahov a Ústav verejnej politiky a ekonómie, zvažujeme pripraviť akreditáciu dvoch samostatných študijných programov pre každý ústav, t.j. doktorandský študijný program európske štúdiá a politiky a študijný program verejná politika.

Fakulte sa postupne darí vyrovnávať počty študentov bakalárskeho a magisterského stupňa štúdia, pretože fakulta v období počiatočného rozvoja prijímala predovšetkým poslucháčov bakalárskeho stupňa štúdia. V akademickom roku 2011/2012 sa fakticky počty študentov študujúcich na oboch stupňoch vyrovnali.

3.

Študijné programy sú koncipované tak, že každý semester obsahuje 5 predmetov s kreditovou dotáciou 6 kreditov a 4 hodiny priamej kontaktnej výučby, pri výberových predmetoch 3 hodiny priamej kontaktnej výučby. Kurzy sú rozdelené na prednášky a semináre, príprava na kurz predpokladá 6 hodín samoštúdia, samostatnej prípravy.

Súčasťou výučby niektorých študijných programov sú terénne práce - sociálna antropológia, stáže v mimovládnych organizáciách, výskumných inštitúciách, lokálnej samospráve, či na Ministerstve zahraničných vecí SR (napr. európske štúdiá). Tieto aktivity sú súčasťou pedagogického procesu, študenti sú povinní ich absolvovať a získavajú za ne kredity v rozsahu jedného samostatného kurzu – 6 kreditov.

Študenti sú priebežne hodnotení počas semestra. Hodnotí sa ich aktivita, príprava na semináre, riešenie konkrétnych problémov, príprava prezentácií, vypracovanie semestrálnej práce a absolvovanie záverečného testu. Priebežné hodnotenie tvorí 50% celkového hodnotenia, zvyšok je rozdelený medzi semestrálnu prácu a záverečný test. Veľký dôraz je kladený na systematickú prácu a prípravu študentov na semináre počas semestra. V prípade, že študent nezíska potrebný počet bodov z priebežného hodnotenia, nespĺňa podmienky na získanie kreditov.

Na ÚVPE sa realizoval projekt e-learningového vzdelávania, ktorý je akreditovaný ako dištančné vzdelávanie. Trvale sa implementuje do vzdelávacieho procesu vo všetkých troch stupňoch ako doplnok k dennému a externému štúdiu.

Do pedagogického procesu sme zapájali aj externých pracovníkov, či už z teoretických pracovísk (AV SR) alebo konkrétnych inštitúcií. Študenti na väčšine študijných programov sú povinní absolvovať prax v niektorej inštitúcii, ktorá súvisí s ich teoretickým zameraním, študenti sociálnej antropológie absolvujú jeden semester terénne práce. Tým sa snažíme dosiahnuť už počas štúdia prepojenie teoretickej prípravy s praxou, čo je veľmi dôležité pre budúce uplatnenie študentov. Veľká časť študentov absolvuje v rámci výmenných pobytov Erasmus a iných, jeden semester štúdia v zahraničí, čo významne rozširuje ich poznatky a skúsenosti. Súčasne s tým aj výber tém záverečných a diplomových prác orientujeme na aktuálne problémy spoločenskej praxe.

V študijných programoch európske štúdiá (Bc., Mgr.), sociálna antropológia (Bc., Mgr.), verejná politika (Mgr.) sa uskutočňuje prevažná časť výučby v anglickom jazyku. Umožňuje to prilákať na našu fakultu zahraničných študentov a pre domácich študentov výhoda spočíva v tom, že si osvojujú počas štúdia odbornú terminológiu v cudzom jazyku, dokážu bez problémov komunikovať na odborné témy a veľká časť študentov dokonca píše záverečné práce v anglickom jazyku. Sú tak pripravení na prácu v zahraničí alebo na prácu v zahraničných firmách a inštitúciách na Slovensku.

4.

Dôležitým ukazovateľom a predpokladom kvality výučby je počet študentov na jedného učiteľa a na jedného profesora a docenta, čo odráža nasledujúce tabuľka.

Počet študentov na jedného učiteľa a na jedného prof. a doc. podľa študijných programov

		európske štúdiá		verejná politika		sociálna a pracovná psychológia		aplikovaná ekonómia		sociálna antropológia	
		D	ŠPZ	D	ŠPZ	D	ŠPZ	D	ŠPZ	D	ŠPZ
Bc. štúdium	Počet štud. na 1 učiteľa	17	10,5	-	-	17	12	31	19	8	4
	Na 1 prof. a doc.	47	29	-	-	29	21	61	37	38	20
Mgr. štúdium	Počet štud. na 1 učiteľa	13	7	14	12	10	4	-	-	4	-
	Na 1 prof. a doc.	35	21	25	22	17	7	-	-	20	-

Z uvedenej tabuľky vyplýva, že počet študentov na jedného učiteľa je odlišný na jednotlivých ústavoch a stupňoch štúdia. Nadmerne sú zaťažení profesori a docenti, čo sa prejavuje pri ich školiteľskej činnosti.

Miera neúspešnosti štúdia

Bc. štúdium	
Denné štúdium	Externé štúdium
3,75%	13,4%
Mgr. štúdium	
Denné štúdium	Externé štúdium
1,4%	21,7%

Miera neúspešnosti študentov je najvyššia v prvých rokoch štúdia, je vyššia na bakalárskom stupni ako na magisterskom a podstatne vyššia v prípade externého štúdia. Príčiny neúspešnosti študentov spočívajú hlavne v tom, že nezvládajú nároky štúdia, resp. nemajú dostatočnú jazykovú či teoretickú prípravu. Najvyššia miera neúspešnosti je na magisterskom externom štúdiu, hlavne v prípadoch, keď študenti prichádzajú na magisterský stupeň štúdia z iných škôl, nezvládajú učivo a nie sú dostatočne jazykovo pripravení; výrazne nižší podiel má zanechanie štúdia z osobných dôvodov.

V rámci komplexnej akreditácie MŠ SR, bola fakulta zaradená do kategórie B+.

Na bakalárskom stupni štúdia získali všetky študijné programy akreditáciu bez časového obmedzenia. (aplikovaná ekonómia, európske štúdiá, sociálna a pracovná psychológia, a sociálna antropológia)

Na magisterskom stupni štúdia získali študijné programy európske štúdiá, sociálna a pracovná psychológia a verejná politika akreditáciu bez časového obmedzenia, sociálna antropológia s časovým obmedzením do 31. 8. 2012.

Na doktorandskom stupni štúdia získali študijné programy európske štúdiá a politiky, sociálna a pracovná psychológia akreditáciu bez časového obmedzenia, študijný program sociálna antropológia získal akreditáciu do 31.8.2012.

Časové obmedzenie akreditácie študijného programu sociálna antropológia na magisterskom a doktorandskom stupni štúdia je podmienené tým, že garant týchto programov dosahuje dôchodkový vek. Situáciu riešime tak, že riaditeľ ústavu sa pripravuje na inauguračné konanie a po jeho úspešnom ukončení bude vyriešený problém akreditácie.

Štruktúra akademických zamestnancov	rok 2010/11
VŠ učitelia s funkčným zaradením „profesor“	6
VŠ učitelia s funkčným zaradením „docent“	10
VŠ učitelia s funkčným zaradením „odborný asistent“	23
VŠ učitelia s funkčným zaradením „asistent“	0
Vysokoškolskí učitelia spolu	39

5.

Fakulta bola po poslednej komplexnej akreditácii MŠ SR zaradená do kategórie B+, čo považujeme, vzhľadom na krátke obdobie jej existencie, za úspech. Absolventi našej fakulty sa pomerne úspešne zaraďujú do spoločenskej praxe. Neexistujú oficiálne štatistické ukazovatele, ale môžeme tak usudzovať na základe niektorých priebežných štatistických sledovaní. Podľa údajov zverejnených Štatistickým úradom SR absolventi našich študijných programov majú jeden z najnižších podielov nezamestnanosti absolventov a podľa údajov zverejnených na portáli MŠMVVŠ SR absolventi našej fakulty dosiahli štvrtý najvyšší priemerný plat zo všetkých absolventov v rámci UK. Fakulta získala prvé miesto v hodnotení vysokých škôl a ich fakúlt agentúrou ARRA v kategórii „ostatné“ (rok 2010).

Viacere študijné programy, ktoré sa realizujú na fakulte, sú jedinečné v rámci Slovenska – napr. európske štúdiá (akreditované v rámci študijného odboru politológia), sociálna a pracovná psychológia, sociálna antropológia. Zaznamenávame veľký záujem uchádzačov o štúdium hlavne študijných programov európske štúdiá a sociálna a pracovná psychológia, kde záujem presahuje možnosti prijatia na štúdium až osemnásobne.

Študenti ÚEŠMV sa pravidelne po skončení štúdia úspešne uplatňujú vo verejnom a štátnom sektore, v kľúčových mimovládnych organizáciách, v medzinárodných organizáciách, v médiách i v ďalšom akademickom štúdiu na kvalitných zahraničných univerzitách. Viacerí študenti USA pokračujú v štúdiu na najprestížnejších svetových univerzitách ako University of Oxford, University College London, University of Edinburgh, Queen's University Belfast.

Fakulta spolupracuje s viacerými významnými domácimi i zahraničnými inštitúciami v oblasti pedagogického procesu, ktoré umožňujú výmenu skúseností, aplikovanie najnovších poznatkov a didaktických metód, ako aj výmenu študentov v rámci uvedených pracovísk.

Partnerstvá fakulty a jej pracovísk vo vzdelávaní (domáce a zahraničné)

- Ústav aplikovanej psychológie má akreditovaný Joint Degree s Institut für angewandte Managementforschung Kolín A.M. – Nemecko,
- ÚAP spolupracuje s medzinárodným vydavateľstvom počítačovej psychodiagnostiky SCHUHFRIED (<http://www.schuhfried.com>). V rámci tejto spolupráce môžu študenti a učители psychológie na Univerzite Komenského využívať systém počítačovej a prístrojovej psychodiagnostiky VTS (Vienna Test System) a CPS (Cogniplus) na pedagogickú, ako aj vedecko-výskumnú činnosť.
- Ústav európskych štúdií a medzinárodných vzťahov spolupracuje v rámci doktorandského vzdelávania s Katedrou politických vied na Institute of Advanced Studies (IHS) vo Viedni.
- ÚEŠMV podpísal memorandum o spolupráci s Nórskym inštitútom medzinárodných vzťahov (NUPI – www.nupi.no).
- Ústav sociálnej antropológie spolupracuje v rámci doktorandského vzdelávania s University of Oxford, London School of Economy a Queen's University Belfast.
- Účasť výskumných pracovníkov fakulty na projekte Centra excelentnosti pre spoločenské inovácie UK (CESIUK)

Pracovníci fakulty sa podieľajú na riešení viacerých významných domácich i zahraničných výskumných projektov v rámci APPV, 7. rámcový program EÚ, Foundation Open Society Institute (OSI-ZUG), European Science Foundation, University of Oxford - Centre for Anthropology and Mind, SAIA, Ministerstvo zahraničných vecí Nórskeho kráľovstva. Niektoré z týchto projektov umožňujú aj dlhodobú (semestrálnu) výmenu študentov (SAIA, Ministerstvo zahraničných vecí Nórskeho kráľovstva), viacerí študenti sa zapájajú do riešenia výskumných projektov, výsledky výskumu sú bezprostredne aplikované do pedagogického procesu.

Materiál bol prerokovaný vo Vedeckej rade FSEV UK 22. 6. 2011.